

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

НН Архітектурно-художній інститут
Кафедра Архітектурних конструкцій

СИЛАБУС освітнього компонента – ОК 8 Реконструкція і реставрація будівельних об'єктів

Освітній рівень	другий (магістерський)
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	192 Будівництво та цивільна інженерія
Освітня програма	ОПП Девелопмент будівництва
Обсяг освітнього компонента	4 кредити ECTS (120 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні
Індивідуальні завдання	розрахунково-графічна робота
Форми підсумкового (семестрового) контролю	залік

Викладач (Викладачі):

Єксарьова Надія Максимівна, к. арх., професор кафедри архітектурні конструкції,
eksareva@odaba.edu.ua

В процесі вивчення освітнього компонента у здобувачів вищої освіти сформуються навички та вміння оволодіння методикою науково-дослідних робіт дозволить не тільки проводити обстеження історичних будівель, пам'яток архітектури, але й обґрунтовувати рішення проектування реконструкції згідно з сучасними вимогами.

Передумови для вивчення освітнього компонента: набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: Архітектура будівель і споруд; Архітектурно-будівельне проектування; Технічне обстеження і реконструкція; Технологія відновлення та ремонту будівель та споруд.

Програмні результати навчання:

ПРН6. Уміння виконувати обстеження технічного стану будівель, споруд та інженерних комунікацій; давати оцінку цього стану; оцінювати їх подальшу експлуатаційну придатність та необхідність розробки проекту відновлення цієї придатності.

ПРН7. Проектувати конструкції будівель і споруд із сучасних матеріалів з метою забезпечення їх надійності та довговічності.

Диференційовані програмні результати навчання:

знати:

- основні нормативно-правові акти та довідкові матеріали, чинні стандарти, технічні умови та інші нормативно-розпорядчі документи в галузі реконструкції та реставрації архітектурних об'єктів;

- зміст науково-проектної документації зі збереження пам'яток культурної спадщини;
- напрями і прийоми реконструкції, реставрації архітектурних об'єктів.

володіти:

- методикою допроектних науково-дослідних робіт (попередні, матеріали обстежень, комплексні наукові дослідження – історико-архівні та бібліографічні дослідження);
- методикою фіксації, проведення архітектурних обмірів та комплексної оцінки стану будівель, пам'яток архітектури.

вміти:

- враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні фактори і міркування відносно реконструкції і реставрації архітектурних об'єктів, отримувати і обробляти інформацію з різних джерел;
- зробити висновок щодо технічного стану будівлі, пам'ятки архітектури та її подальшої експлуатаційної придатності або потребу в відновленні цієї придатності;
- обґрунтовувати архітектурно-конструктивні рішення проектування реставрації, реконструкції (перепланування в межах існуючої форми);
- проводити обстеження будівель, пам'яток архітектури (архітектурні та фотограмметричні обміри);
- розробляти технічну проектну документацію (акт огляду технічного стану та акт визначення втрат пам'ятки, реставраційне завдання, комплектування і склад томів).

Тематичний план

Розділ 1. Задачі збереження, реставрації пам'яток архітектури.

Тема 1. Законодавча і нормативна база в галузі реконструкції та реставрації архітектурних об'єктів. Понятійно-термінологічний апарат. Ретроспективний огляд теорії і практики.

Тема 2. Склад і результати науково-дослідних робіт на пам'ятках архітектури. Зміст комплексних наукових досліджень. Історико-архівні та бібліографічні дослідження. Історична довідка.

Тема 3. Натурні дослідження та вишукування. Детальна графічна фіксація об'єкту зі усіма особливостями та історичними нашаруваннями. Застосування архітектурних методів обмірів.

Тема 4. Реставраційне завдання. Предмет охорони пам'ятки. Акт огляду технічного стану. Акт визначення рівня складності робіт. Акт визначення втрат.

Тема 5. Склад та зміст науково-проектної документації за умовами реставраційного завдання. Паспорт опорядження фасадів.

Розділ 2. Передумови і прийоми реконструкції і валоризації архітектурних об'єктів.

Тема 6. Планувально-конструктивні особливості історичних будинків (до 1920 р). Прибуткові будинки Одеси, потреби їх реконструкції згідно з сучасними вимогами.

Тема 7. Принципи реабілітації, пристосування, відновлення експлуатаційної придатності цінної історичної забудови.

Тема 8. Передумови і особливості валоризації індустріального спадку. Прийоми соціально-екологічної гармонізації, реновації промислових територій і об'єктів.

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за освітнім компонентом «Реконструкція і реставрація будівельних об'єктів» складає від 60 балів до 100 балів.

За освітнім компонентом передбачено виконання розрахунково-графічної роботи.

Розрахунково-графічну роботу «Реконструкція історичних архітектурних об'єктів» передбачено з розділу «Передумови і прийоми реконструкції і валоризації архітектурних об'єктів». В цій роботі розглядається історичний будинок кінця XIX- початку XX ст.

Студенту потрібно: оволодіти методикою дослідження, проектування реконструкції в умовах існуючого міського середовища і прийомами варіативного перепланування заданого типу історичного будинку.

Робота складається з графічної частини (формат А-3) і стислої пояснювальної записки, що включає історичну довідку, передумови і обґрунтування на пряму реконструкції.

Методичні рекомендації до виконання розрахунково-графічної роботи [2].

Семестровий контроль проводиться у формі заліку.

Підсумковий контроль полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним – клазури варіанту №1, ескізного рішення функціонального зонування, клазури варіанту №2, ескізного рішення планування, а також розрахунково-графічної роботи. Семестровий залік має накопичувальну систему від 60 до 100 балів.

Студент вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (заліку), якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом на семестр з цієї навчальної дисципліни.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Прибега Л.В. Охорона та реставрація об'єктів архітектурно-містобудівної спадщини України: методологічний аспект: монографія. Нац. акад. образотв. мистец. і архіт. К: Мистецтво, 2009. 304 с.

2. Єксарьова Н.М. Методичні рекомендації до розробки розрахунково-графічної роботи «Реконструкція історичних архітектурних об'єктів для студентів зі спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія, ОПП АБІ магістерського освітнього рівня». Одеса, ОДАБА. 2023.

Допоміжні джерела інформації

3. Закон України «Про охорону культурної спадщини» № 1805-III від 7/06/2000 р.

4. ДБН А.2.2-14-2016. Склад та зміст науково-проектної документації на реставрацію пам'яток архітектури та містобудування.